



**BOOMTOTAALZORG**  
*Boomspecialisten*



## ONDERZOEKSRAPPORT

### **Bomenparagraaf** **Dickensplaats Utrecht**

#### **Boomonderzoek**

Rapportnummer: 180535  
Datum: 29-08-2018  
Onderzoeker: [REDACTED]

**BOOMVEILIGHEID**

**ADVIES & ONDERZOEK**

**TAXATIE**

**BEHEER**

[www.boomtotaalzorg.nl](http://www.boomtotaalzorg.nl)



# Inhoud

|                                 |           |
|---------------------------------|-----------|
| <b>Samenvatting</b>             | <b>3</b>  |
| <b>1 Inleiding</b>              | <b>4</b>  |
| <b>2 Onderzoek</b>              | <b>6</b>  |
| <b>3 Beoordeling</b>            | <b>8</b>  |
| 3.1 Kwaliteit van de bomen      | 8         |
| 3.2 Effecten werkzaamheden      | 9         |
| 3.3 Waarden van de bomen        | 9         |
| <b>4 Conclusie &amp; advies</b> | <b>12</b> |



## Samenvatting

Onderzoeksrapport: 180535  
Object: Populieren  
Locatie: Dickensplaats UTRECHT

Opdrachtgever/eigenaar: Mitros Woningbouw Corporatie  
Kon. Wilhelminalaan 9  
3527 LA UTRECHT

Contactpersoon: [REDACTED]  
[REDACTED]@mitros.nl

Opdrachtnemer



Boomtotaalzorg BV  
Overeind 42a  
3998 JB Schalkwijk  
030-6011880  
[info@boomtotaalzorg.nl](mailto:info@boomtotaalzorg.nl)  
[www.boomtotaalzorg.nl](http://www.boomtotaalzorg.nl)  
KvK 30098295  
BTW 818691992



# 1 Inleiding

In opdracht van [REDACTED] van woningcorporatie Mitros heeft BOOMTOTAALZORG BV deze bomenparagraaf opgesteld voor zes Italiaanse populieren aan de Dickensplaats te Utrecht.

De bomen staan tussen de Dickensplaats en Dickenslaan naast de te slopen garages (afbeelding 1). Mitros is voornemens om de garages te slopen en hier nieuwbouwwoningen te realiseren. De zes bomen staan op een afstand van 1,5 meter van de garages en vallen net buiten de grens van het plangebied ten behoeve van de nieuwbouwplannen (afbeelding 2). In het licht van de nieuwbouwplannen lijken de bomen dus te kunnen worden gehandhaafd.

Volgens de nota 'Bomenbeleid Utrecht 2009' is bij ruimtelijke plannen een 'Bomenparagraaf' noodzakelijk. Hierin dient een uitspraak gedaan te worden over de wijze waarop rekening wordt gehouden met het belang van de bomen. Deze rapportage voorziet in de gewenste bomenparagraaf en betreft een beoordeling van de bomen en of duurzaam behoud van de bomen mogelijk dan wel wenselijk is, gegeven de sloop van de garages en de nieuwbouw van de woningen.



**Afbeelding 1.** Locatie van de zes bomen.





## 2 Onderzoek

Om een juiste beoordeling te kunnen geven is voorafgaand aan het opstellen van dit rapport een veldonderzoek uitgevoerd waarbij de bomen zijn geïnventariseerd en de onderstaande kenmerken visueel zijn onderzocht.

- Boomsoort (Nederlandse- en wetenschappelijke benaming, inclusief variëteit indien van toepassing);
- Stamdiameter (gemeten in cm, op 1,30 m boven maaiveld);
- Boomhoogte (gemeten in m);
- Geschatte jaar van aanplant;
- Kroondiameter (geschat in m);
- Huidige conditie (conform conditiebepaling van Dr. Roloff);
- Kwaliteit (op basis van conditie, structurele opbouw en toekomstverwachting);
- Toekomstverwachting (op basis van de boomsoort, leeftijd, omgevingsfactoren, aantastingen/verzwakkingen);
- Verplantbaarheid;
- Onderhoudstoestand (uitgevoerde- of nagelaten snoei / hoeveelheid dood hout in de kroon)
- Nader onderzoek;
- Structurele opbouw (vertakkingsstructuur, takaanzet en mechanische verzwakkingen stamvoet, stam en kroon).

### Conditie

De conditie is de huidige gezondheid waarin de boom verkeert. Deze is bepaald volgens de methode van beoordeling van de kroonstructuur van [REDACTED]. Hierbij is gelet op het vertakkingspatroon, de scheutlengte ontwikkeling en vorming van dood hout. De conditie kent de volgende klassen:



#### *Goed*

De conditie is goed. Het vertakkingspatroon is normaal voor deze soort, gezien de leeftijd van de boom.



#### *Redelijk*

De conditie is verminderd, maar nog wel voldoende. Het vertakkingspatroon aan de rand van de kroon is dunner.



#### *Matig*

De conditie is duidelijk verminderd. De eindscheuten zijn korter dan normaal. Herstel van de boom is eventueel mogelijk.



#### *Slecht*

De conditie van de boom is minimaal. Kroondelen sterven af. De toestand van de boom is dusdanig slecht dat herstel van de boom niet of nauwelijks mogelijk is.



## Kwaliteit

De kwaliteit is gebaseerd op de huidige conditie, mechanische opbouw en stabiliteit van de boom. Ook de functieervulling van de boom speelt hierbij een rol. Aan een bosboom worden immers andere kwaliteitseisen gesteld dan aan een laanboom. De boom is rondom en in zijn geheel bekeken. Hierbij is gelet op mogelijke afwijkingen, aantastingen, verzwakkingen en andere (potentiële) problemen in opbouw/structuur van stam en kroon, die visueel zijn waar te nemen. De kwaliteit is ingedeeld in:

|                 |                                                                                                                                                                                                                           |
|-----------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Goed</b>     | De boom vertoont het beeld dat van de soort verwacht mag worden, gezien de leeftijd van de boom en de groeiplaatsomstandigheden.                                                                                          |
| <b>Redelijk</b> | De boom vertoont een verminderd beeld, gelet op de leeftijd en de omstandigheden. De aangetroffen afwijking hoeft geen negatieve gevolgen te hebben voor de verdere ontwikkeling van de boom.                             |
| <b>Matig</b>    | De boom vertoont een sterk verminderd beeld. Negatieve gevolgen voor de verdere ontwikkeling van de boom zijn niet uit te sluiten. Indien mogelijk, zijn doeltreffende maatregelen voor herstel van de kwaliteit gewenst. |
| <b>Slecht</b>   | De boom vertoont een beeld van aftakeling. Herstel van kwaliteit is niet (meer) mogelijk.                                                                                                                                 |

## Toekomstverwachting

De toekomstverwachting geeft aan binnen welk termijn er **geen** verval, problemen of overige negatieve effecten te verwachten zijn, gelet op de actuele situatie, de boomsoort, leeftijd, omgevingsfactoren en mogelijke afwijkingen, aantastingen en/of verzwakkingen van de boom. De indeling in klassen is als volgt:

|                 |                                                                                                                                                                |
|-----------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Goed</b>     | De mechanische en/of fysiologische toestand van de boom is zodanig dat binnen een termijn van 15 jaar of meer geen problemen te verwachten zijn.               |
| <b>Redelijk</b> | De mechanische en/of fysiologische toestand van de boom zijn enigszins verminderd. Binnen een termijn van 10-15 jaar zijn echter geen problemen te verwachten. |
| <b>Matig</b>    | De mechanische en/of fysiologische toestand van de boom is duidelijk verminderd. Herstel is eventueel mogelijk door het treffen van adequate maatregelen.      |
| <b>Slecht</b>   | De mechanische en/of fysiologische toestand van de boom is minimaal of nihil. Herstel van de boom niet of nauwelijks mogelijk.                                 |

## Verplantbaarheid

De verplantbaarheid is gebaseerd op de conditie, kwaliteit en toekomstverwachting van de boom. Ook de leeftijd van de boom is meegenomen en de vorm van de boom. De indeling is als volgt:

|                   |                                                                                                            |
|-------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Ja</b>         | De boom kan met een goede voorbereiding verplant worden.                                                   |
| <b>Potentieel</b> | De boom kan potentieel verplant worden. Er moet dan wel eerst een verplantbaarheidsonderzoek plaatsvinden. |
| <b>Nee</b>        | De boom kan niet verplant worden.                                                                          |



### 3 Beoordeling

#### a. Kwaliteit van de bomen

De bomen zijn zes Italiaanse populieren (*Populus nigra 'Italica'*) tegen de achtertuinen van de woningen aan de Dickenslaan (huisnummers 8 t/m 24). De populieren, met een leeftijd van ca. 70 jaar, hebben een boomhoogte van 18 – 24 meter met een zuilvormige kroonontwikkeling. Dit is kenmerkend voor Italiaanse populieren.

De boomkronen van de bomen 1 t/m 3 vormen vrijwel een aaneengesloten kroon. Zo ook de boomkronen van 4 & 5. De bomen staan op korte afstand, circa 1,5 meter, van de gevel van de te slopen garages.

De conditie van de zes populieren valt in klasse 1: Goed.

Voor de beoordeling van de toekomstverwachting zijn de stamvoet, stam en kroon beoordeeld op diktegroei, knopzetting, eventuele aantastingen en verzwakkingsymptomen. Ten aanzien van de mechanische en fysiologische toestand van de bomen worden binnen een termijn van 10 jaar geen problemen verwacht. De toekomstverwachting van de bomen is derhalve redelijk.

Behalve de kronen zijn ook de wortels van de bomen te veel met elkaar vergroeid om een kluit te kunnen maken die nodig is voor een verplanting. Het verplanten zou derhalve onafwendbaar gepaard met verlies van een deel van het wortelpakket. Dit dient dan gecompenseerd te worden door het terugsnoeien van de kroon en is behoud van de huidige habitus (kroonvorm) ook niet mogelijk. Deze boomsoort is wel in staat een dergelijke kroonreductie te overleven. De kronen van de betreffende populieren zijn echter met elkaar vergroeid. Dit zou betekenen dat de bomen terug in eenzelfde formatie geplant moeten worden. Bovendien zijn er altijd risico's met het verplanten van bomen. In dit geval speelt tevens de logistieke uitdaging om de bomen op een veilige plek in depot te zetten. Daarbij betekent het sterk terugzetten van de kroon dat de benodigde snoeifrequentie van de bomen in de toekomst hoger zal zijn. Om al deze redenen is het niet aan te raden de betreffende bomen te verplanten.

In de bomen is dood hout aangetroffen. Dood hout is kenmerkend voor de boomsoort.

Geadviseerd wordt om het dood hout te verwijderen en de bomen jaarlijks visueel te controleren.

| Nr | Boom-soort (Ned.)   | Boom-soort (Wetensch.)         | Leef-tijds-klasse (Jaar) | Stam-Door-sned (cm) | Kroon ø (m) | Con-ditie | Kwa-liteit | Toekomst-verwachting | Standplaat-s         | Verplant-baarheid |
|----|---------------------|--------------------------------|--------------------------|---------------------|-------------|-----------|------------|----------------------|----------------------|-------------------|
| 1  | Italiaanse populier | <i>Populus nigra 'Italica'</i> | Ca. 70                   | 117                 | 7           | Goed      | Goed       | Redelijk             | Gazon                | Nee               |
| 2  | Italiaanse populier | <i>Populus nigra 'Italica'</i> | Ca. 70                   | 115                 | 7           | Goed      | Goed       | Redelijk             | Gazon                | Nee               |
| 3  | Italiaanse populier | <i>Populus nigra 'Italica'</i> | Ca. 70                   | 143                 | 9           | Goed      | Goed       | Redelijk             | Gazon                | Nee               |
| 4  | Italiaanse populier | <i>Populus nigra 'Italica'</i> | Ca. 70                   | 143                 | 9           | Goed      | Goed       | Redelijk             | Open grond 'beplant' | Nee               |
| 5  | Italiaanse populier | <i>Populus nigra 'Italica'</i> | Ca. 70                   | 122                 | 9           | Goed      | Goed       | Redelijk             | Open grond 'beplant' | Nee               |
| 6  | Italiaanse populier | <i>Populus nigra 'Italica'</i> | Ca. 70                   | 145                 | 9           | Goed      | Goed       | Redelijk             | Open grond 'beplant' | Nee               |

**Tabel 1.** Overzicht bevindingen bomen.



## **b. Effecten werkzaamheden**

De geplande uitvoeringswerkzaamheden hebben mogelijk een effect op de bomen. Hieronder zullen globaal de raakvlakken van de werkzaamheden met de bomen worden beschreven.

In het algemeen leiden werkzaamheden binnen het leefgebied van bomen tot negatieve gevolgen voor het duurzaam behoud van bomen. Het negatieve effect van de werkzaamheden neemt toe, naarmate dichterbij de stam (binnen de kwetsbare zone) werkzaamheden worden verricht. De kwetsbare zone van bomen bevindt zich globaal tot 1,5 buiten de kroonprojectie/druiplijn van de boomkroon. Als gevolg van de relatief smalle kroonvorm, moet bij de Italiaanse populier een grotere kwetsbare ruimte worden aangehouden. Om de precieze werkgrenzen te bepalen adviseren wij om een Bomen Effect Analyse (BEA) op te laten stellen

De bomen staan net buiten de grenzen van de nieuwbouwplannen. Naar aanleiding van de herinrichting hoeven de bomen niet verwijderd te worden. De bomen staan echter wel op een korte afstand van de te slopen garages. Bij van het slopen van de garages kan schade ontstaan. Hierbij kan directe schade ontstaan als gevolg van aanstoten van bovengrondse boomdelen en/of sloop- en/of graafschade, waardoor schade aan de wortels, stamvoet, stam of boomkroon ontstaat. Bij het slopen van de garages wordt geadviseerd om van binnenuit te werken zodat niet wordt gewerkt in de ruimte tussen de gevel en de boom.

Bij de herinrichting van het gebied wordt op korte afstand van de bomen een wandelpad en enkele nieuwe garages/tuinhuizen gerealiseerd. Hierbij kan indirecte schade ontstaan als gevolg van bodemverdichting door opslag van materiaal en/of materieel binnen de kwetsbare zone. In geval van bodemverdichting neemt het poriënvolume van de bodem af. Hierdoor verandert de bodemzuurstofhuishouding en wordt de indringingsweerstand te sterk verhoogd voor wortelgroei. Door gebrek aan zuurstof verstilt het bodem voedsel web en zullen wortels afsterven. Gevolg is conditieafname en vervroegd uitvallen/ afsterven van de bomen.

## **c. Waarden van de bomen**

Volgens de APV 2010 van de gemeente Utrecht zijn er voor het verlenen van een kapvergunning 4 weigeringsgronden:

1. Ecologische waarde;
2. Ruimtelijke waarde;
3. Milieuwaarde;
4. Cultuurhistorische waarde.

Iedere boom vertegenwoordigt uiteraard wel een zekere waarde. Om van een weigeringsgrond te kunnen spreken moet de desbetreffende waarde van de bomen bovengemiddeld zijn ten opzichte van de waarden van de bomen in de directe omgeving. Voor de desbetreffende bomen geldt dat hier geen sprake is van een bovengemiddelde toegevoegde waarde voor het bomenbestand in de wijk. Bij de waardestelling van de populieren is in dit geval de ecologische- en ruimtelijke waarde van belang. Voor de omgeving hebben de populieren wel een beeldbepalend karakter. Gezien de hoogte van de bomen zijn de bomen van ruime afstand te zien. Italiaanse populieren bieden voor vele diersoorten een leefomgeving. Vooral voor vogels en insecten, vooral vlinders, bieden de populieren een goede habitat.

Op grond van bovenstaande overwegingen is de milieu- en cultuurhistorische waarde van deze bomen 'klein', en is de ecologische- en ruimtelijke waarde 'redelijk'. De bomen maken geen deel uit van de stedelijke bomenstructuur van Utrecht. Het zijn eveneens geen monumentale of zeldzame bomen.



**Afbeelding 3.** Bomen 1, 2 en 3.



**Afbeelding 4.** Bomen 4, 5 en 6.



**Afbeelding 5.** Bomen 1, 2 en 3.



**Afbeelding 6.** Bomen 1, 2 en 3



## 4 Conclusie & advies

Op grond van onze beoordeling van de bomen in relatie tot de noodzakelijk uit te voeren activiteit is het advies van BOOMTOTAALZORG BV om de bomen te behouden. Wel dienen maatregelen te worden getroffen om het duurzaam behoud van de bomen te kunnen garanderen.

Overwegingen ten aanzien van de verplichte bomenparagraaf behorende bij de aanvraag voor de omgevingsvergunning voor de activiteit vellen zijn de volgende:

- De conditie, kwaliteit en toekomstverwachting voldoende om de bomen te behouden;
- Ten behoeve van de werkzaamheden dienen de bomen niet te worden geveld;
- De milieu- en cultuurhistorische waarde van deze bomen is 'klein';
- De ecologische- en ruimtelijke waarde is 'redelijk';
- De bomen maken geen deel uit van de stedelijke bomenstructuur van Utrecht;
- De bomen betreffen geen monumentale of zeldzame bomen;
- Het verplanten van de bomen is niet aan de orde, gezien de leeftijd en boomgrootte.

Naar aanleiding van de huidige fase, de indiening van de bouwenveloppe, is onderliggende bomenparagraaf voldoende. Voorafgaand aan de daadwerkelijke werkzaamheden wordt geadviseerd om naar aanleiding van de plannen een Bomen Effect Analyse (BEA) op te laten stellen. In een BEA kunnen de precieze effecten op de bomen in kaart worden gebracht. Eveneens kunnen de nodige maatregelen worden bepaald die nodig zijn voor een duurzaam behoud van de bomen.